

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо удосконалення законодавчої процедури», внесений народними депутатами України Фрісом І.П., Стефанчуком Р.О. та іншими народними депутатами України (всього – 6 підписів) (реєстр. № 9153 від 28.03.2023)

Комітет на засіданні 25 квітня 2023 року (протокол № 152) розглянув, гідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 28 березня 2023 року (електронна картка документа (1148202)), в Комітеті попередньо розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо удосконалення законодавчої процедури», внесений народними депутатами України Фрісом І.П., Стефанчуком Р.О. та іншими народними депутатами України (всього – 6 підписів) (реєстр. № 9153 від 28.03.2023), а також висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України від 10.04.2023 № 16/03-2023/72908 (електронна картка документа (1159540)).

Відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України головний комітет не пізніше як у тридцятиденний строк попередньо розглядає законопроект, проект іншого акта і ухвалює висновок щодо доцільності включення його до порядку денного сесії Верховної Ради України. До висновку головного комітету додаються висновки комітетів, до предметів відання яких належать питання відповідно бюджету, боротьби з корупцією та оцінки відповідності законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, які мають бути подані до головного комітету у 21 – денний строк з дня отримання законопроекту, проекту іншого акта для надання висновку.

Комітет зазначив, що проект Закону України (реєстр. № 9153) внесено на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91 Регламенту Верховної Ради

України за підписом осіб, які мають право законодавчої ініціативи, разом з проектом постанови, яку пропонується Верховній Раді України прийняти за результатами його розгляду, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою, порівняльною таблицею.

Проектом Закону України пропонується внести зміни до Регламенту Верховної Ради України, а саме: «...1) перше речення частини шостої статті 90 викласти у такій редакції «6. Законопроект, у якому пропонується внести зміни до закону (законів), не може поєднуватися зі змінами до Конституції України та/або змінами до іншого законодавчого акта, зміни до якого можуть вноситися виключно законом про внесення змін до такого законодавчого акта.

2) абзац перший частини першої статті 116 після третього речення доповнити новим реченням такого змісту: «Якщо внесені пропозиції і поправки стосуються внесення змін до законодавчого акта, який не був предметом розгляду в першому читанні і зміни до нього можуть вноситися виключно законом про внесення змін до такого законодавчого акта, такі пропозиції і поправки не розглядаються.».

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що метою розроблення законопроекту є: «удосконалення процедури розгляду законопроектів у другому читанні шляхом закріплення положення щодо заборони розгляду пропозицій і поправок до законопроектів, які готуються до другого читання та якими передбачається внесення змін до законів України та, водночас, Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України, Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, Цивільного кодексу України, тощо, зміни до яких мають вноситись окремим законом.»

Також передбачено обмеження для внесення змін до окремих законів України, зокрема: абзацом другим частини четвертої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі»; частиною сьомою статті 6 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»; частиною другою статті 4 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»; частиною другою статті 2 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»; частиною другою статті 3 Закону України «Про валюту і валютні операції».

Слід зазначити, що внесення змін до закону про Державний бюджет України також передбачається окремим порядком, який визначений статтею 160 Регламенту Верховної Ради України.

Комітет зауважив, що запропоновані зміни заслуговують на увагу, однак вони не передбачають повного вирішення порушеної проблеми по суті.

Як зазначено вище, станом на сьогодні, низкою нормативних актів чинного законодавства передбачено порядок внесення змін до окремих законодавчих актів виключно шляхом ухвалення відповідних законів про внесення таких змін, проте суб'єкти права законодавчої ініціативи це не завжди враховують і не дотримуються таких обмежень, а Апарат Верховної Ради України не може відмовити в реєстрації законопроектів, оскільки про таку вимогу не було зазначено у статті 90 Регламенту Верховної Ради України.

Крім того, для впровадження запропонованих новел необхідні зміни і до інших статей Регламенту Верховної Ради України.

Про необхідність більш чіткого врегулювання норм щодо забезпечення додержання у тому числі й згаданих вище законодавчих приписів Регламентом Верховної Ради України зазначено і у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо удосконалення законодавчої ініціативи».

Комітет зазначив, що ініціаторами проекту Закону України (реєстр. № 9153) не запропоновано зміни до частини восьмої статті 90 Регламенту Верховної Ради України про те, щоб доповнити її новим другим реченням такого змісту: «Якщо для реалізації положень поданого законопроекту після його прийняття необхідні зміни до законодавчих актів, зміни до яких вносяться виключно законами про внесення змін до таких законодавчих актів, зміни до таких законодавчих актів мають викладатися в одночасно внесеному його ініціатором окремому законопроекті», також не запропоновано зміни до статті 118 Регламенту Верховної Ради України щодо пропозицій і поправок запропонованих до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, які «не розглядаються».

Змінами до статті 118 Регламенту Верховної Ради України необхідно уточнити яким чином такі пропозиції і поправки «не розглядаються» головним комітетом, за рішенням комітету, а чи без прийняття рішення і про це має зазначатися у висновку головного комітету. Крім того, якщо такі пропозиції, поправки не розглядаються головним комітетом, то вони не мають включатися до порівняльної таблиці законопроекту, підготовленого до другого читання.

Комітет зауважив, що запропоновані зміни до статті 116 Регламенту Верховної Ради України також потребують уточнення і викладення в новій редакції, а саме: «При цьому не можуть вноситися пропозиції і поправки, що стосуються внесення змін до тексту (розділів, глав, статей, їх частин, пунктів, підпунктів, абзаців, речень, інших структурних частин) законопроекту та/або іншого законодавчого акта, що не були предметом розгляду в першому читанні і про необхідність внесення таких змін не було зазначено у висновках цього головного комітету або експертного підрозділу Апарату Верховної Ради та/або зміни до нього можуть вноситися виключно законом про внесення змін до такого законодавчого акта».

З огляду на те, що чинна редакція статті 118 Регламенту Верховної Ради України не містить положень щодо пропозицій і поправок поданих до законопроекту, або самостійно включених до порівняльної таблиці суб'єктами права законодавчої ініціативи з порушенням вимог частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, цю статтю необхідно доповнити новою частиною такого змісту:

«1¹. Пропозиція, внесена до другого читання з порушенням вимог частини першої статті 116 цього Регламенту, залишається без розгляду і до порівняльної таблиці, передбаченої частиною першою цієї статті, не включається про що зазначається у висновку головного комітету».

Внесення змін до вищезазначених положень Регламенту Верховної Ради України є необхідним для забезпечення правової визначеності та узгодження положень Регламенту Верховної Ради України між собою.

Керуючись положеннями частини третьої статті 93, пункту 1 частини першої статті 111, пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо удосконалення законодавчої процедури», внесений народними депутатами України Фрісом І.П., Стефанчуком Р.О. та іншими народними депутатами України (всього – 6 підписів) (реєстр. № 9153 від 28.03.2023), та рекомендував Верховній Раді України включити його до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України і за наслідками розгляду цього законопроекту в першому читанні прийняти його за основу з дорученням Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України підготувати цей проект до другого читання, уточнивши запропоновані зміни до статті 116 Регламенту Верховної Ради України та передбачивши внесення необхідних змін до частини восьмої статті 90, уточнення редакції змін до частини першої статті 116 та до статті 118 Регламенту Верховної Ради України, зазначених у висновку Комітету, про що оголошується головуючим на пленарному засіданні відповідно до частини першої статі 116 Регламенту Верховної Ради України.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні з цього питань визначено голову Комітету.

З повагою

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО